

Ladder voor duurzame verstedelijking

Crematorium Nederweert

projectnummer 0464571.100
definitief
27 november 2020

Ladder voor duurzame verstedelijking

Crematorium Nederweert

projectnummer 0464571.100

definitief
27 november 2020

Auteurs

W.A.W. Berkers
W. Koers

Opdrachtgever

Chris Salimans
Porta Caeli B.V.
Booldersdijk 2
6031 PK Nederweert

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
27-08-2020	definitief	Wout Berkers	Tom Vleeschhouwer

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Ladder voor duurzame verstedelijking	1
1.2.1	Relevantie voor crematorium Nederweert	2
1.3	Onderzoeksvragen	2
1.4	Leeswijzer	3
2	Uitgangspunten onderzoek	4
2.1	Projectbeschrijving	4
2.2	Gebiedsbeschrijving	5
2.3	Verzorgingsgebied	5
2.3.1	Grensregio	7
2.3.2	Marktpotentieel	7
2.4	Trends en ontwikkelingen	9
2.4.1	Aantal overlijdens neemt toe	9
2.4.2	Aandeel crematies in uitvaartbranche groeit	9
2.4.3	Meer behoefte aan differentiatie en keuzevrijheid	10
2.4.4	Duurzaamheid	10
2.4.5	Meer eenmanszaken in de uitvaartzorg	10
2.4.6	Het aantal crematies per crematorium neemt af	10
3	Behoefte	11
3.1	Crematievraag	11
3.1.1	Sterftecijfer	11
3.1.2	Ontwikkeling aandeel crematie	11
3.1.3	Vraag crematies	12
3.2	Aanbod	13
3.2.1	Benchmark	13
3.2.2	Theoretische ovenscapaciteit	13
3.2.3	Nuancering theoretische ovenscapaciteit	14
3.3	Crematiebehoefte	14
3.3.1	Marktgebied	15
3.3.2	Verzorgingsgebied	15
3.4	Kwalitatieve behoefte	15
3.5	Ruimtelijk economische effecten	16
3.6	Deelconclusie	17
4	Duurzame verstedelijking	18
4.1	Bestaand stedelijk gebied	18
4.1.1	Definitie	18
4.1.2	Beoordeling	18
4.2	Motiveren uitbreiding bestaand stedelijk gebied	18

4.2.1	Kwalitatieve aspecten	19
4.2.2	Beschikbaarheid gronden en omgevingskwaliteiten	19
4.3	Deelconclusie	20
5	Conclusie	22

Bijlage 1: Bevolkingsprognose 2020-2030 binnen het marktgebied

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Chris Salimans (hierna ook: “de initiatiefnemer”) is voornemens om op de percelen gelegen tussen de Bissebranddijk en de Bissebranddijk te Nederweert een nieuw onderscheidend crematorium te realiseren. De locatie ligt in het buitengebied van Nederweert en grenst aan het Natuurgebied Weerterbossen. De ligging van het plangebied is relatief gunstig door de nabijheid van goede ontsluitingswegen zoals de A2 en de N266. Het plangebied is ca. 10 ha en heeft op dit moment de bestemming ‘Agrarisch’ en ‘Natuur’. In figuur 1 is de indicatieve ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Indicatieve ligging van het plangebied (bron: Verhoeven | De Ruijter, 2020)

De ontwikkeling van het crematorium betreft ‘een nieuwe stedelijke ontwikkeling’ als bedoeld in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Hierdoor is conform artikel 3.1.6 Bro een toets aan de Ladder voor duurzame verstedelijking vereist. Aanleiding voor de toets is de planologische wijziging van het plangebied. De toets is ook vereist vanuit de provinciale verordening: artikel 2.2.2. Omgevingsverordening Limburg 2014. Hier wordt de link gelegd met de Bro. Tevens wordt een nadere motivatie gevraagd omtrent herbenutting van leegstaande monumentale en beeldbepalende gebouwen. Bergs Advies begeleidt namens de initiatiefnemer deze juridisch-planologische procedure en heeft aan Antea Group gevraagd een onderbouwing van de Ladder voor duurzame verstedelijking te verzorgen.

1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

De Ladder voor duurzame verstedelijking (artikel 3.1.6 van het Bro) is een instrument voor efficiënt ruimtegebruik. Het bevoegd gezag moet voldoen aan een motiveringsvereiste als nieuwe stedelijke

ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt. Een onderzoek naar de behoefte heeft slechts tot doel na te gaan of een ruimtelijke ontwikkeling c.q. de vestiging van een dienst in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Concreet betekent dit dat met betrekking tot de economische behoefte, de marktvraag of de beoordeling van de mogelijke of economische gevolgen van die vestiging ruimtelijke effecten (bijv. leegstand) relevant zijn. Artikel 3.1.6. lid 2 van het Bro luidt als volgt:

“De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.”

Dat betekent: eerst bepalen of een nieuwe ontwikkeling een nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft, vervolgens kijken of er vraag is naar een bepaalde nieuwe ontwikkeling, en daarna analyseren of het bestaande stedelijk gebied of bestaande bebouwing kan worden hergebruikt. Vanuit de provinciale verordening wordt hieraan nog toegevoegd: een nadere motivatie omtrent herbenutting van leegstaande monumentale en beeldbepalende gebouwen.

1.2.1 Relevantie voor crematorium Nederweert

Onder een nieuwe stedelijke ontwikkeling wordt verstaan: *‘ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen’*.

In het Bro is geen ondergrens voor de minimale omvang van een nieuwe stedelijke ontwikkeling vastgelegd. Of er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling wordt bepaald door de aard en omvang van de ontwikkeling in relatie tot de omgeving. Het gaat hierbij zowel om fysiek ruimtebeslag als de (structurele) wijziging of toevoeging van functies. Ingevolge jurisprudentie is bepaald dat de realisatie van een crematorium een nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft indien deze voorziening in het huidige bestemmingsplan niet is toegestaan. De huidige bestemming is agrarisch met zeer beperkte bouwmogelijkheden. Hierdoor is sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling die getoetst moet worden aan de Ladder.

1.3 Onderzoeksvragen

De onderbouwing van de Ladder vindt plaats aan de hand van de onderstaande hoofdvraag:
Wat is de crematiebehoefte waarin het beoogde crematorium ter plaatse van de Bissebranddijk te Nederweert voorziet en in hoeverre is de deze behoefte op te vangen binnen het bestaand stedelijk gebied?

Daarbij worden de volgende deelvragen beschouwd:

1. Wat is de afbakening van het verzorgingsgebied?
2. Wat zijn de lokale en regionale vraag- en aanbod verhoudingen?
3. Wat is de kwantitatieve en kwalitatieve crematiebehoefte in het relevante verzorgingsgebied?
4. In hoeverre kan de crematiebehoefte worden voorzien op locaties gelegen in het bestaand stedelijk gebied?

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de uitgangspunten van dit onderzoek. Hoofdstuk 3 gaat vervolgens in op de kwantitatieve en kwalitatieve crematiebehoefte. Hierna wordt in hoofdstuk 4 onderzocht in hoeverre de behoefte kan worden voorzien in bestaand stedelijk gebied. Tot slot wordt in hoofdstuk 5 samenvattend een onderbouwing van de Ladder voor duurzame verstedelijking opgesteld.

2 Uitgangspunten onderzoek

Een ladderonderbouwing heeft doorgaans als tijdsbereik de termijn van een bestemmingsplan (10 jaar). De behoefte wordt derhalve bepaald voor de periode 2020-2030. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de relevante onderzoekskaders in deze planhorizon. Dit betreft een beschrijving van het project en de locatie, een afbakening van het verzorgingsgebied en de relevante trends en ontwikkelingen in de branche.

2.1 Projectbeschrijving

Het crematorium wordt gerealiseerd in landschappelijke setting voor een waardig afscheid in een intieme sfeer. De Percelen van ca. 10 hectare hebben een groen en bosrijk karakter.

Het gebouw is afgeleid van een Limburgse hoeve en heeft een omvang van ca. 3.000 m². Dit gebouw biedt ruimte aan een ruimte voor diensten en een crematieoven. Tevens wordt een kleinschalig paviljoen gerealiseerd voor bezoekers van het strooiveld. Ook komen er familiekamers, waar overledenen kunnen worden opgebaard en familieleden 24 uur per dag kunnen verblijven. Het terrein wordt voorzien van strooivelden, een natuurbegraafplaats en gedenkbos. De nieuwe waterloop in het gebied vormt de fysieke grens tussen het 'openbare deel' (strooivelden, natuurbegraafplaats, gedenkbos) en het 'privé-deel' (crematorium met buitenruimte), wat alleen toegankelijk is voor bezoekers van het crematorium.

Figuur 2. Inrichtingsvoorstel crematorium Nederweert (bron: Verhoeven | De Ruijter, 2020)

2.2 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt in een natuurlijke omgeving aangrenzend aan het natuurgebied Weerterbossen. De ontwikkeling maakt het historische landschap weer zichtbaar door het verdwenen zandpad en bos weer terug te brengen. Het grootschalige landschap wordt daarnaast verkleind en de biodiversiteit wordt vergroot. In figuur 3 is een aanblik van de huidige situatie van het plangebied weergegeven.

Figuur 3. Aanblik van plangebied (bron: Verhoeven | De Ruijter, 2020)

Het buitengebied in de omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door een afwisseling van verharde en onverharde wegen. Naarmate je dichterbij de Weerterbossen komt, neemt het aandeel onverharde wegen toe. Deze zijn van belang voor het landbouwverkeer en vormen daarnaast de recreatieve toegang tot de Weerterbossen. Sommige wegen worden begeleid door laanbomen, maar rondom het plangebied ontbreken deze. De locatie is relatief goed bereikbaar door de aanwezigheid van de A2 en de N266.

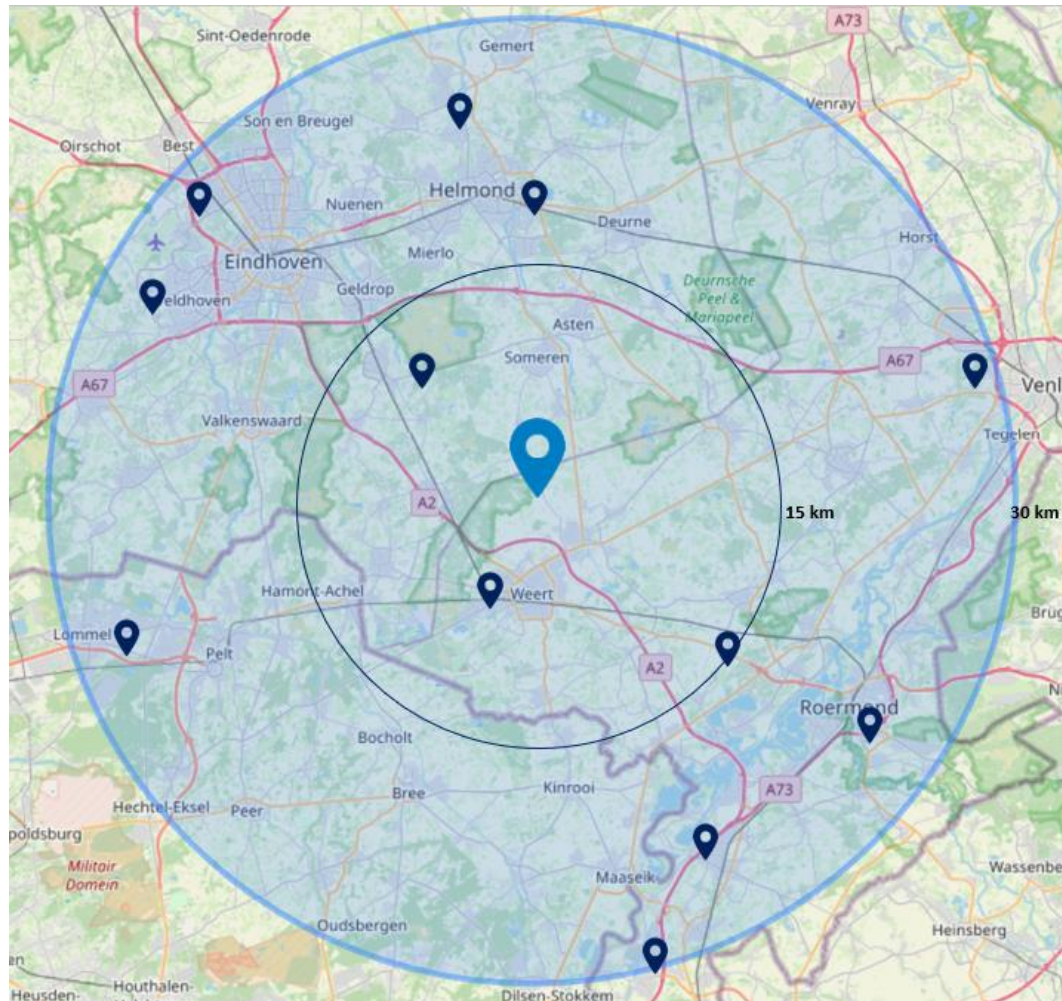
2.3 Verzorgingsgebied

De behoeftebepaling van de ladder vraagt om een duidelijke afbakening van het verzorgingsgebied:

“Wanneer sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling, moet in de toelichting van het bestemmingsplan een beschrijving van de behoefte aan de functie die mogelijk wordt gemaakt bevatten. De behoefte moet worden bepaald binnen het ruimtelijk verzorgingsgebied van de functie. De aard en omvang van de ontwikkeling zijn leidend voor het schaalniveau waarop de ruimtebehoefte moet worden afgewogen.”

Afstand is de meest primaire factor voor het bepalen van een locatiekeuze van een crematorium, daarna volgen kwalitatieve aspecten zoals faciliteiten en de omgeving. De meest gebruikte

afbakening voor het **verzorgingsgebied** van crematoria in een kwantitatieve marktanalyse voor crematoria is een straal van 15 kilometer rondom het betreffende crematorium¹. Ieder crematorium heeft een eigen ruimtelijk verzorgingsgebied van circa 15 kilometer. Derhalve overlappen de verschillende verzorgingsgebieden met elkaar. Deze overlap vindt plaats met ieder crematorium dat is gelegen binnen 30 kilometer afstand van het plangebied. Dit heeft tot gevolg dat de crematoria binnen 30 kilometer afstand (potentieel) concurreert met het beoogde crematorium aan de Bissebranddijk in Nederweert. Dit is het relevante marktgebied.

Figuur 4. Crematoria in het verzorgingsgebied van de beoogde ontwikkeling (binnenste cirkel 15 km, buitenste cirkel 30 km)

In de gemeente Nederweert is nog geen crematorium. Binnen het verzorgingsgebied zijn wel twee crematoria gelegen:

- Crematorium Weerterland in Weert;
- Crematorium Heeze (DELA).

¹ ECLI:NL:RVS:2019:1470

Binnen het marktgebied van het beoogde crematorium in Nederweert zijn 10 crematoria gevestigd.

- Crematorium Midden Limburg in Baexem (DELA)
- Peusen Uitvaartzorg Crematorium in Echt;
- De Hoge Boght crematorium in Veldhoven (DELA);
- Yarden crematorium Venlo-Blerick;
- Crematorium Rijtackers in Eindhoven;
- Crematorium uitvaartcentrum Berkendonk Helmond (DELA);
- Uitvaartcentrum Daemen in Buchten (DELA);
- Crematorium Tussen de Bergen in Roermond (DELA);
- Crematorium 't Laar in Beek en Donk;
- *Crematorium Stuifduin in Lommel België.*

2.3.1 Grensregio

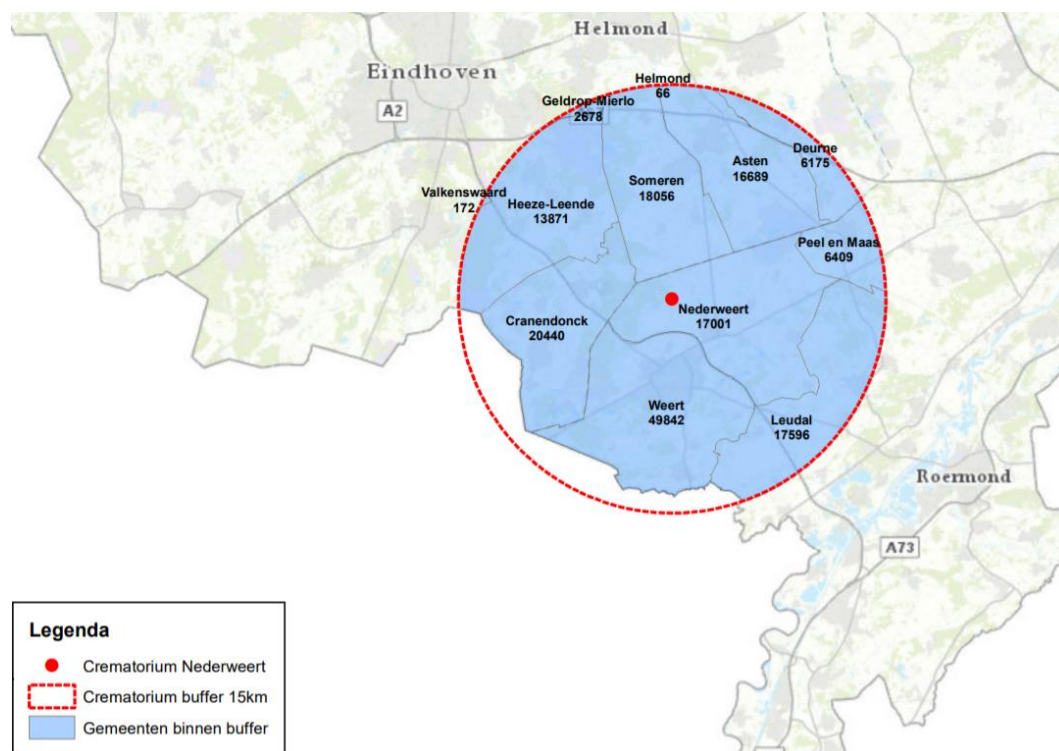
Het verzorgingsgebied (15 km) van het crematorium in Nederweert omvat een klein deel van de Belgische grensstreek. Van grensoverschrijdende crematies is echter nauwelijks sprake. Hier liggen praktische en culturele verschillen aan ten grondslag. Een crematie is in België goedkoper en in kleinere kringen. Tevens kunnen nabestaanden de as van hun dierbare direct mee naar huis nemen, terwijl in Nederland een 'bezinningsperiode' geldt van 30 dagen. Daarnaast hechten Nederlanders meer waarde aan de kwaliteit van het afscheid nemen en is er meer keuzevrijheid ten opzichte van het aanbod in België. Dit uit zich in meer behoefte aan kleinschaligheid en tijd en ruimte om gezamenlijk te rouwen. In België zijn de crematoria juist grootschaliger opgezet. De verwachting is daarom dat Belgen maar in beperkte mate gebruik zullen maken van het beoogde crematorium. Gezien de afstand tot het dichtstbijzijnde Belgische crematorium (Stuifduin) wordt tevens geen concurrentie verwacht (27 km), waardoor deze niet wordt meegenomen.

Het marktgebied (30 km) omvat daarnaast een deel van het Duitse grensgebied. Duitsers laten zich over het algemeen meer in Nederland cremieren. Gezien het feit dat andere Nederlandse crematoria veel dicht bij Duitsland liggen, is de verwachting dat het aandeel Duitsers dat gebruik zal maken van het beoogde crematorium in Nederweert verwaarloosbaar zal zijn. Wij laten daarom de Duitse gebieden buiten beschouwing, omdat dit een te positief beeld neerzet.

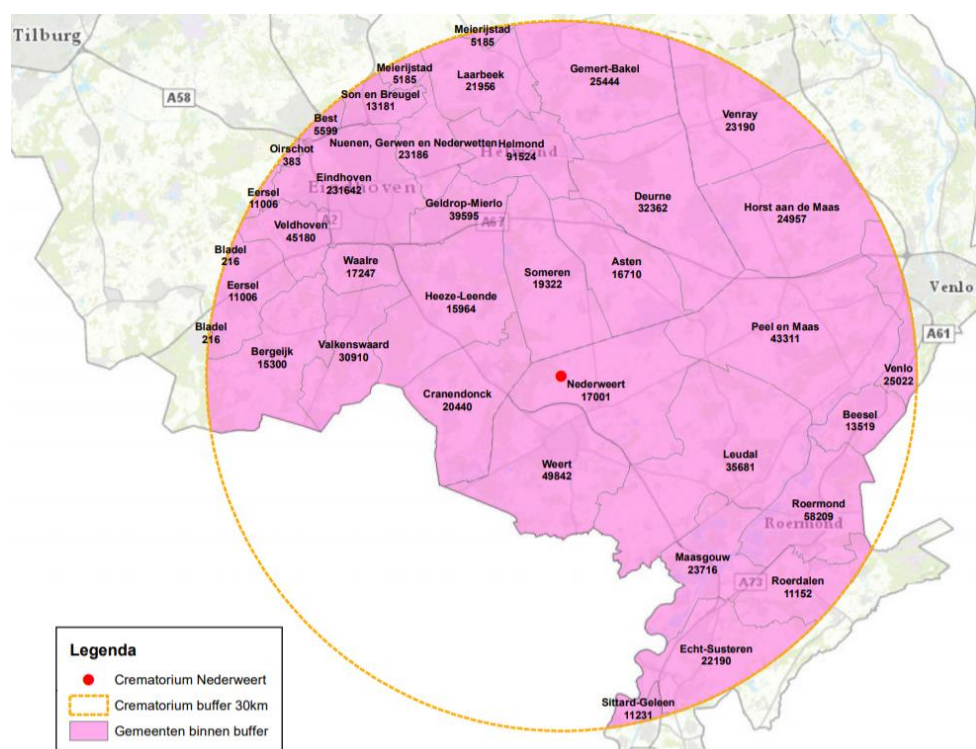
2.3.2 Marktpotentieel

Het verzorgingsgebied voor het crematorium in Nederweert is de bevolking binnen een straal van 15 kilometer vanaf het plangebied (zie figuur 5). Op basis van data van het CBS is op postcodeniveau bepaald (voor de Nederlandse gemeenten) hoeveel inwoners binnen 15 kilometer wonen en tot het verzorgingsgebied behoren (zie tabel 1). Het aantal inwoners binnen het verzorgingsgebied bedraagt circa 168.995 inwoners. Het aantal inwoners groeit tot 2030 naar 171.081. Binnen dit gebied zijn twee andere crematoria meegenomen.

In het marktgebied (30 km) van het beoogde crematorium in Nederweert wonen circa 1.041.373 personen. In figuur 6 is een kaart weergegeven van dit marktgebied. In de periode tot 2020-2030 neemt het aantal inwoners toe tot naar verwachting 1.070.066 personen (zie bijlage 1).

Figuur 5. Marktpotentieel verzorgingsgebied crematorium Nederweert (15 km)

Figuur 6. Marktpotentieel marktgebied crematorium Nederweert (30 km)

Gemeente	Inwoners 2020	Inwoners 2025	Inwoners 2030
Verzorgingsgebied	168.995	170.163	171.081
Asten	16.689	17.082	17.474
Cranendonck	20.440	20.739	20.839
Deurne	6.175	6.308	6.441
Geldrop-Mierlo	2.678	2.630	2.637
Heeze-Leende	13.871	13.871	13.871
Helmond	66	68	71
Leudal	17.596	17.300	17.103
Nederweert	17.001	17.100	17.100
Peel en Maas	6.409	6.438	6.468
Someren	18.056	18.612	19.260
Valkenswaard	172	173	175
Weert	49.842	49.842	49.643

Tabel 1. Inwoners verzorgingsgebied (15 km)

2.4 Trends en ontwikkelingen

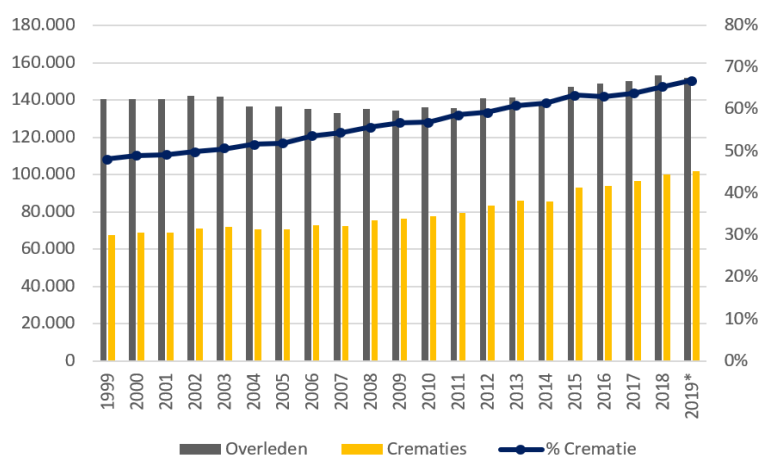
2.4.1 Aantal overlijdens neemt toe

Het aantal te overlijden personen stijgt tot 2040 jaarlijks met circa 1,3%, van 157.820 geprognoseerd voor 2020 tot 179.320 in 2030 en 197.150 in 2040. Na 2040 vlakt de groei geleidelijk af naar 0 tot 1% per jaar. Dit zorgt voor voldoende vraag naar diensten van uitvaartondernemingen.

2.4.2 Aandeel crematies in uitvaartbranche groeit

Steeds meer Nederlanders laten zich na hun overlijden cremeren. Uit de laatste cijfers van de Landelijke Vereniging van Crematoria blijkt dat inmiddels meer dan twee derde van de mensen voor een crematie kiest. De toename van het aandeel crematies kan ook worden toegeschreven aan de ontkerkelijking onder aanhangers van de rooms-katholieke kerk. Tot 1963 gold zelfs een verbod op crematie binnen de katholieke kerk. In figuur 7 is deze trend weergegeven.

Figuur 7. Aandeel crematies in Nederland 1999-2019

Bron: Landelijke Vereniging van Crematoria, 2020

2.4.3 Meer behoefte aan differentiatie en keuzevrijheid

In de uitvaartbranche is er steeds meer behoefte aan differentiatie en keuzevrijheid. Waar sommige mensen kiezen voor een minimalistische begrafenis, kiezen steeds meer mensen voor een informele uitvaart met een toast op het leven. Bovenal willen klanten een meer persoonlijke invulling van de uitvaart.

2.4.4 Duurzaamheid

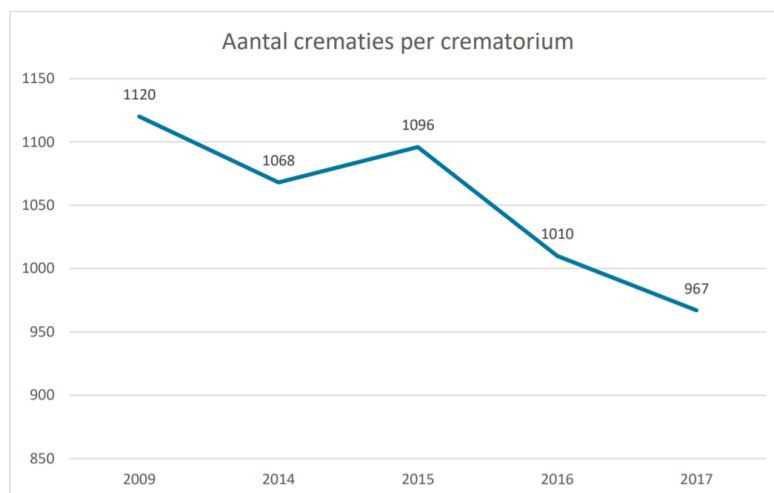
Een trend van de afgelopen jaren is de duurzame uitvaart. Steeds meer mensen kiezen voor een groene invulling van hun begrafenis of crematie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een milieuvriendelijke kist (zowel qua fabricatie als qua afbreekbaarheid van de kist). Ook het aantal en de populariteit van natuurbegraafplaatsen neemt toe. Daarnaast zien we ook budgetbedrijven en prijsvechters die goedkoop begraven of cremen aanbieden. Deze trends hebben invloed op het dienstenpakket van uitvaartondernemingen (Rabobank, 2020).

2.4.5 Meer eenmanszaken in de uitvaartzorg

Het aantal uitvaartondernemingen is in de afgelopen tien jaar bijna verdubbeld, terwijl het aantal crematoria en mortuaria is toegenomen met 35%. Uit de Stand van de Uitvaartbranche blijkt dat het aantal eenmanszaken in 2008 ongeveer 57% van het totaal was. In 2018 liep dat percentage op tot ruim 78%. Binnen het segment van de zelfstandige uitvaartorganisaties is de markt voor uitvaarten transparanter geworden door vergelijkingssites. Hierdoor staan de marges voor 'standaard' begrafenissen onder druk. Kleine ondernemingen moeten ofwel tegen zeer lage kosten kunnen werken of zich specialiseren, bijvoorbeeld op thema's als duurzaamheid of innovatieve diensten.

2.4.6 Het aantal crematies per crematorium neemt af

Ondanks het groeiend aandeel crematies is in de periode 2009-2017 het aantal crematies per crematorium gedaald van gemiddeld 1.120 per jaar tot 967, een afname van ca. 14% (zie figuur 8). De daling is enerzijds het gevolg van een toenemende concurrentie, anderzijds is dit het gevolg van de verschuiving naar kleinschaligere bedrijfsvoering. Nabestaanden hebben behoefte aan intimiteit, tijd en ruimte.

Figuur 8: Ontwikkeling aantal crematies per crematorium (bron: Uitvaartmonitor 2018, bewerking Antea Group).

3 Behoefte

3.1 Crematievraag

De crematievraag wordt bepaald door het aantal inwoners in het verzorgingsgebied van het crematorium aan de Bissebranddijk te relateren aan de verwachte oriëntatie op dit crematorium.

3.1.1 Sterftecijfer

Door de vergrijzing van de bevolking groeit het sterftepromillage de komende jaren. Landelijk wordt de onderstaande groei van het aantal sterfgevallen verwacht voor de periode 2020-2030. Het aantal absolute sterfgevallen stijgt naar verwachting van 154.253 in 2020 naar 174.601 in 2030. Dit is een procentuele stijging van 13,2%. In de regio van het beoogde crematorium in Nederweert is het sterftecijfer hoger. Voor het marktgebied is deze procentuele stijging 12,7%, voor het verzorgingsgebied 11,3%. In tabel 2 is deze toename weergegeven.

Tabel 2. Prognose ontwikkeling absoluut aantal sterfgevallen in Nederland het totale marktgebied 2020-2030

Jaar	2020	2030	2020-2030 in %
Nederland	154.253	174.601	13,2%
Marktgebied	14.020	15.800	12,7%
Verzorgingsgebied	4.080	4.600	11,3%

Bron: CBS 2020, bewerking Antea Group

3.1.2 Ontwikkeling aandeel crematie

Op basis van cijfers van de Landelijke Vereniging van Crematoria (LVC) kan worden geconcludeerd dat sinds 2000 jaarlijks het aandeel crematies stijgt met gemiddeld 0,95 procentpunt. Sinds 2010 bedraagt de jaarlijkse groei zelfs gemiddeld 1,02 procentpunt. Voor de regio waarin het plangebied is gelegen zijn geen specifieke openbare cijfers over het crematieaandeel bekend. We gaan er in dit onderzoek van uit dat het vertrekpunt voor de ontwikkeling van de crematievraag het landelijk gemiddelde betreft.

Dit onderzoek geeft een doorkijk naar de crematievraag in 2030. Dit doen we door de trendlijn te extrapoleren op basis van de historische ontwikkeling. Het voorspellen van een ontwikkeling gaat in combinatie met regionale verschillen gepaard met onzekerheden, zeker als er gekeken wordt naar een periode van 10 jaar. Wij hanteren daarom in deze studie een bandbreedte op basis van 3 scenario's. Gelet op de structurele groei van het crematieaandeel in de afgelopen decennia achten wij het gerechtvaardigd ook voor de komende jaren uit te gaan van een groei van het crematieaandeel. We hanteren hierbij de volgende drie groeiscenario's: 0,7 procentpunt groei per jaar tot 2030 in het gematigde scenario, 0,9 procentpunt in het gemiddelde scenario en 1,1 procentpunt bij sterke groei. In tabel 3 zijn deze groeiscenario's weergegeven. Op basis van deze groeiscenario's is een trendextrapolatie gemaakt van het crematieaandeel. In het gematigde groeiscenario neemt het crematieaandeel in de periode 2019-2030 toe van 67,0% tot 74,7%, het gemiddelde groeiscenario tot 76,9% en in sterke groeiscenario tot 79,1% (figuur 9).

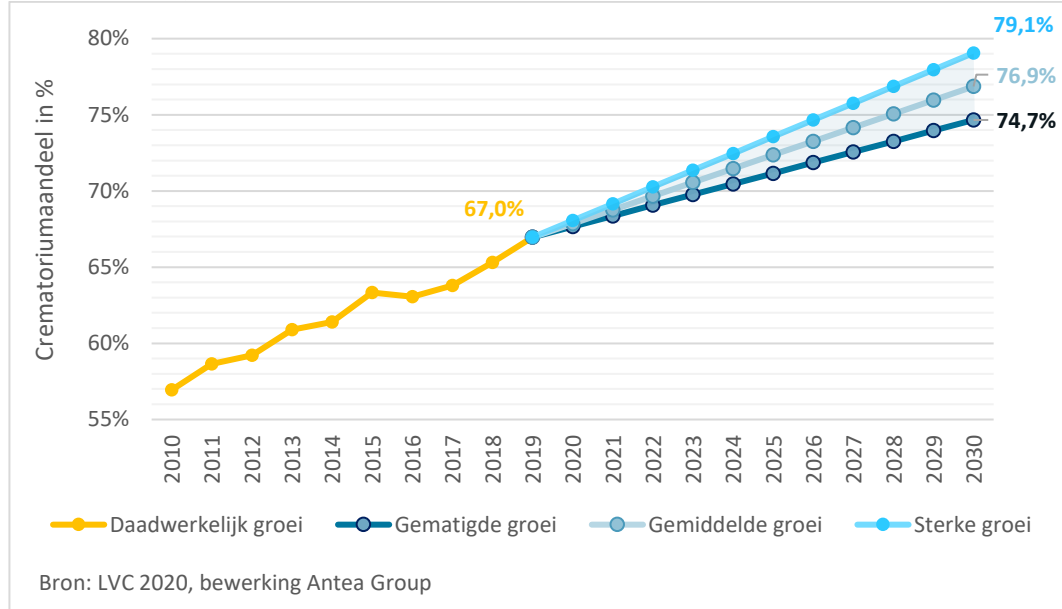
Tabel 3. Groeiscenario's crematieaandeel per jaar in procentpunten

Scenario	Nederland
Gematigde groei	0,7%
Gemiddelde groei	0,9%

Sterke groei	1,1%

Bron: CBS 2020, bewerking Antea Group

Figuur 9. Trendextrapolatie van crematieaandeel 2010-2030

3.1.3 Vraag crematies

Verzorgingsgebied

In de periode tot 2030 neemt de crematievraag in het verzorgingsgebied toe (zie tabel 4):

- In het matige groeiscenario gaat het om 11 crematies per dag en 3.434 per jaar.
- In het gemiddeld groeiscenario gaat het om 12 crematies per dag en 3.536 per jaar.
- In het sterke groei scenario zijn dit 12 crematies per dag en 3.637 per jaar.

Tabel 4. Ontwikkeling vraag crematoria in het verzorgingsgebied (bron: LVC, CBS Statline 2020, bewerking Antea Group)

Jaar	Matig/ jaar	Gemiddeld / jaar	Sterke/ jaar	Matig/ dag	Gemiddeld/ dag	Sterk/ dag
2020	2.761	2.769	2.777	9	9	9
2030	3.434	3.536	3.637	11	12	12

Marktgebied

In de periode tot 2030 neemt de crematievraag in het marktgebied toe (zie tabel 5):

- In het matige groeiscenario gaat het om 39 crematies per dag en 11.796 per jaar.
- In het gemiddeld groeiscenario gaat het om 40 crematies per dag en 12.144 per jaar.
- In het sterke groei scenario zijn dit 42 crematies per dag en 12.491 per jaar.

Tabel 5. Ontwikkeling vraag crematoria in het marktgebied (bron: LVC, CBS Statline 2020, bewerking Antea Group)

Jaar	Matig/ jaar	Gemiddeld / jaar	Sterke/ jaar	Matig/ dag	Gemiddeld/ dag	Sterk/ dag
2020	9.486	9.514	9.542	32	32	32
2030	11.796	12.144	12.491	39	40	42

3.2 Aanbod

3.2.1 Benchmark

In Nederland zijn volgens het LVC 105 crematoria gevestigd. In het verzorgingsgebied zijn er 2 crematoria gevestigd. In het marktgebied zijn dit er 9. Als er gekeken wordt naar het aantal crematoria per 100.000 inwoners dan is het aantal crematoria in het marktgebied hoger dan het landelijk gemiddelde (zie tabel 6).

Tabel 6. Benchmark aanbod crematoria (bron: LVC, CBS Statline 2020, bewerking Antea Group)

Indicator	Nederland	Verzorgingsgebied	Marktgebied
Aantal inwoners 2020	17.378.200	168.995	1.041.373
Aantal crematoria	105	2	9
Crematoria/ 100.000 inwoners ²	0,60	1,18	0,96

Deze benchmark geeft een vertekend beeld. Het merendeel van de crematoria is gelegen in de Randstad. In de meer perifere gebieden is de dichtheid van het aantal crematoria op een vergelijkbaar niveau als in de regio Nederweert.

3.2.2 Theoretische ovencapaciteit

In de berekening van het bestaande aanbod dient rekening te worden gehouden met de theoretische ovencapaciteit c.q. crematiecapaciteit. Per oven zijn theoretisch 4 crematies per dag mogelijk³. Voor het crematorium aan de Bissebranddijk in Nederweert gaan we uit van 1.500 crematies per jaar. Voor de overige crematoria met impact op het relevante verzorgingsgebied hanteren we eveneens de gebruikelijke uitgangspunten wat betreft aantal ovens en de theoretische capaciteit per dag en per jaar. In tabel 7 is de ovencapaciteit in het verzorgingsgebied en marktgebied weergegeven.

Crematorium	Capaciteit per dag	Capaciteit per jaar*
Crematorium Weerterland	4	1.200
Crematorium Heeze	4	1.200
<i>Subtotaal</i>	8	2.400
Crematorium Nederweert	4	1.200
Totaal	12	3.600

Tabel 7. Indicatieve ovencapaciteit in het verzorgingsgebied (bron: bureauonderzoek Antea Group)

* Er wordt uitgegaan van 300 werkbare dagen

Crematorium	Capaciteit per dag	Capaciteit per jaar*
Crematorium Weerterland	4	1.200
Crematorium Heeze	4	1.200
Crematorium Midden Limburg	4	1.200
Peusen Crematorium	4	1.200
De Hoge Boght crematorium	4	1.200
Crematorium Venlo- Blerick	4	1.200
Crematorium Rijtackers	4	1.200
Crematorium Berkendonk	4	1.200

² <https://uitvaartmedia.com/wp-content/uploads/2019/04/Groei-aantal-crematoria-maart-2019.pdf>

³ ECLI:NL:RVS:2019:1470

Uitvaartcentrum Daemen	4	1.200
Crematorium Tussen de Bergen	4	1.200
Crematorium 't Laar	4	1.200
<i>Subtotaal</i>	<i>44</i>	<i>13.200</i>
Crematorium Nederweert	4	1.200
Totaal	48	14.400

Tabel 8. Indicatieve ovencapaciteit in het marktgebied (bron: bureauonderzoek Antea Group)

* Er wordt uitgegaan van 300 werkbare dagen

Conclusies theoretische ovencapaciteit bij realisatie crematorium Nederweert:

- De bestaande crematiecapaciteit per dag is in het marktgebied 44 crematies, met de ontwikkeling in Nederweert neemt dit toe tot 48 crematies. Het aantal sterftegevallen neemt in het marktgebied toe van 39 in 2020 tot 44 per dag in 2030.
- In het verzorgingsgebied (15 km) is op dit moment een capaciteit van 8 crematies per dag. Met de ontwikkeling in Nederweert neemt de capaciteit toe tot 12 crematies. Het aantal sterftegevallen bedraagt in 2020 gemiddeld 11 per dag en dit neemt toe tot 13 in 2030.
- De jaarlijkse capaciteit in het marktgebied is op dit moment 13.200 crematies en neemt met 9% toe tot 14.400 crematies. In het verzorgingsgebied is de capaciteit op dit moment 2.400 crematies per jaar en zal door de beoogde ontwikkeling toenemen tot 3.600.

3.2.3 Nuancering theoretische ovencapaciteit

Nederland kent momenteel 105 crematoria (aangesloten bij LCV) met daarin circa 140 ovens. De meeste (moderne) ovens hebben een capaciteit van 1.500 crematies per jaar. In Nederland zijn in 2019 circa 151.815 personen overleden, waarvan 66,96% gecremeerd. Het totaal aantal crematies (101.648) betekent een gemiddelde benutting van de ovencapaciteit van ongeveer 48,4%.

De theoretische ovencapaciteit wordt niet volledig benut. Dit heeft een aantal oorzaken:

- Marktwerving c.q. groei van het aantal aanbieders.
- Het aantal sterftegevallen wisselt per dag.
- Beperkingen in het aantal crematies per dag door faciliteiten zoals omvang van de parkeerplaats, of aula.
- Er is enige buffer in de ovencapaciteit gewenst voor calamiteiten.
- De wens van de consument is leidend. Niet het beschikbare aanbod, maar de afstand, omgeving en de aanvullende faciliteiten bepalen de werkelijke locatiekeuze. Voor veel mensen is het niet wenselijk om te worden verzocht het crematorium te verlaten omdat een volgende crematie gepland is.

Dit leidt tot de conclusie dat een crematorium de theoretische ovencapaciteit niet volledig hoeft te benutten voor een rendabele bedrijfsvoering.

3.3 Crematiebehoefte

Om de behoefte te bepalen wordt de crematievraag geconfronteerd met het crematieaanbod (zie tabel 9). Voor de periode 2020-2030 is de sterfteprognose in beeld gebracht en gerelateerd aan de scenario's voor de ontwikkeling van de crematievraag. Dit resulteert in een bandbreedte voor de verwachte crematievraag. Het aanbod is in paragraaf 3.2 in beeld gebracht.

3.3.1 Marktgebied

In tabel 9 is de crematiebehoefte tussen 2020-2030 in het marktgebied weergegeven. De vraag en aanbod vergelijking is gebaseerd op het gemiddelde scenario. De parameters van de bandbreedte zijn het matig en sterke groei scenario.

Tabel 9. Crematiebehoefte 2020-2030 marktgebied (bron: CBS Statline, LVC, bewerking Antea Group)

Marktgebied	Aanbod	Vraag	Bandbreedte behoefte
2020	13.200	9.514	-3.714 tot -3.658
2030	14.400	12.144	-2.604 tot -1.909

Er is een theoretische overcapaciteit in zowel 2020 als 2030. In de huidige situatie bedraagt de theoretische overcapaciteit circa 3.700 crematies per jaar, ofwel 12 crematies per dag. De bezetting ligt in 2020 rond de 72%. Dit is boven het landelijk gemiddelde van ongeveer 48,4%.

In de periode 2020-2030, na realisatie van dit crematorium, neemt de theoretische overcapaciteit af naar 1.909 tot 2.604 crematies per jaar, ofwel 6 tot 8 begrafenissen per dag. De theoretische bezetting stijgt in 2030 naar 81,9%-86,7%.

3.3.2 Verzorgingsgebied

In tabel 10 is de crematiebehoefte tussen 2020-2030 in het verzorgingsgebied weergegeven. De vraag en aanbod vergelijking is gebaseerd op het gemiddelde scenario. De parameters van de bandbreedte zijn het matig en sterke groei scenario.

Er is in 2020 in het verzorgingsgebied een theoretische behoefte aan 361 tot 377 crematies per jaar. Dit is ongeveer 1 crematie per dag. Tot 2030, na realisatie van dit crematorium, ontwikkelt de behoefte zich tot -166 in het matige scenario tot 37 in het sterke scenario. Daarnaast is er in het verzorgingsgebied geen overcapaciteit en zal dit naar verwachting ook niet na de ontwikkeling van het beoogde crematorium zijn. Geconcludeerd kan worden dat er tot 2030 in het verzorgingsgebied een kwantitatieve behoefte is aan een crematorium.

Tabel 10. Crematiebehoefte 2020-2030 marktgebied (bron: CBS Statline, LVC, bewerking Antea Group)

Marktgebied	Aanbod	Vraag	Bandbreedte behoefte
2020	2.400	2.769	361 tot 377
2030	3.600	3.536	-166 tot 37

3.4 Kwalitatieve behoefte

De crematoria in Weert en Nederweert vullen in kwantitatief en kwalitatief opzicht elkaar aan. Ten eerste biedt het crematorium een alternatief voor crematies indien crematorium Weerterland niet beschikbaar is op de wenselijke datum of tijdstip. Vooral voor mensen uit de directe omgeving is dit wenselijk. Het crematorium in Weert heeft daarnaast een totaal ander karakter dan het beoogde crematorium in Nederweert. Crematorium Weerterland is gelegen aan de rand van een bedrijventerrein. Het crematorium heeft een ruime parkeerplaats, grote aula en ruime coffee lounge (capaciteit van 140 personen). Dit heeft praktische voordelen voor bijvoorbeeld crematies waarbij een grote hoeveelheid mensen afscheid komt nemen.

Het crematorium in Nederweert zal een totaal ander karakter hebben door de openheid, ruimte en het contact met landschap en natuur. Dit crematorium ligt in het buitengebied in een groene

en rustieke omgeving. De bebouwing in traditionele hoevestijl geeft een andere beleving. De faciliteiten zijn kleinschaliger en intiemer. Bovendien is er de mogelijkheid voor asbestemming op een strooiveld, een natuurbegraafplaats en het planten van een herdenkingsboom. Door de ligging in de natuur wordt het nabestaanden een plek om terug te keren.

3.5 Ruimtelijk economische effecten

Het doel van de Ladder voor duurzame verstedelijking is het voorkomen van 'bouwen voor leegstand'. De Ladder strekt er daarom niet toe concurrentie verhoudingen te reguleren, maar leegstand te voorkomen en het voorzieningenaanbod van inwoners op peil te houden. Gelet op de bovenstaande bevindingen en ontwikkelingen in de markt worden negatieve ruimtelijk-economische effecten niet verwacht:

- In het verzorgingsgebied ligt de theoretische bezittingsgraad fors boven het landelijk gemiddelde (72% t.o.v. 48,4%). Tot 2030 stijgt de bezettingsgraad naar maximaal 86,7%
- In het verzorgingsgebied is er in 2020 uitbreidingsbehoefte aan ca. 370 crematies per jaar. Tot 2030 zal er na ontwikkeling van het beoogde crematorium in Nederweert nog behoefte zijn aan maximaal 37 extra crematies per jaar, uitgaande van een volledige bezetting.
- Daarnaast voorziet de beoogde ontwikkeling in een kwalitatieve behoefte naar een crematorium in een groene en rustieke omgeving. Het biedt de mogelijkheid voor asbestemming op een strooiveld, een natuurbegraafplaats en het planten van herdenkingsbomen.
- Bovenstaande gaat bovendien uit van een evenredige verdeling van het aantal sterfgevallen. De oriëntatie van het crematorium in Heeze ligt gelet op de ligging nabij steden als Eindhoven en Helmond grotendeels op dit gebied. Dit crematorium is dus maar voor een beperkt deel afhankelijk van de vraag uit de omgeving in Nederweert. Hetzelfde geldt voor het crematorium Midden Limburg in Baexem. Dit crematorium ligt aan de rand van het verzorgingsgebied en overlapt dus maar beperkt met het crematorium in Nederweert. Een groot deel van de crematievraag van dit crematorium is afkomstig uit de omgeving Roermond en Zuid-Limburg.
- De groeiende vraag van het aantal crematies overstijgt de gevolgen van het groeiende aantal crematoria. Er zijn geen gevallen bekend van crematoria die uitsluitend vanwege een toename van de concurrentie in de regio een faillissement hebben aangevraagd. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat dergelijke gevolgen zich bij vestiging van het crematorium in Nederweert wel zullen voordoen.
- Mocht tegen de verwachting in een crematorium het hoofd niet meer boven water kunnen houden dan heeft dit door het toegevoegde aanbod in Nederweert geen negatieve effecten op de compleetheid van het voorzieningenaanbod op aanvaardbare reisafstand. Bovendien is het crematorium Weerterland gelegen op een bedrijventerrein. Het perceel heeft ruime bouw mogelijkheden en er is bedrijvigheid tot milieucategorie 4.1 toegestaan. Indien aan de orde zijn er voldoende herbestemmingsmogelijkheden.
- Er is nu conform de methodiek van de Ladder gekozen voor een planhorizon van 10 jaar. Gelet op de structurele groei van het aandeel crematies én het aantal sterfgevallen zal ook in de periode na 2030 het aantal crematies (fors) toenemen.

3.6 Deelconclusie

Uit het onderzoek blijkt dat het crematorium in Nederweert voorziet in een behoefte. In het totale marktgebied neemt de crematievraag sterk toe. In het verzorgingsgebied is er een nieuw crematorium nodig om in de vraag te kunnen voorzien. Daarnaast zijn er geen leegstandseffecten te verwachten in het marktgebied, gezien de bezetting fors hoger is dan het landelijk gemiddelde. Tevens speelt het beoogde crematorium in op een specifieke behoefte aan crematoria in een natuurlijke omgeving. Vanuit de Ladder bezien is uitsluitend overcapaciteit die leegstand tot gevolg heeft relevant. Hier zal bij realisatie van het beoogde crematorium in Nederweert geen sprake van zijn. De crematievraag groeit de komende jaren immers harder dan het aanbod. Dit zal bovendien naar verwachting ook in de periode na 2030 het geval zijn.

4 Duurzame verstedelijking

Nu de behoefte is aangetoond dient volgens de richtlijnen van de Ladder voor Duurzame verstedelijking te worden nagegaan of in deze behoefte wordt, of kan worden, voorzien in het bestaand stedelijk gebied. Indien de ontwikkeling plaatsvindt buiten het bestaand stedelijk gebied, dient te worden aangetoond dat deze uitbreiding noodzakelijk is om in een behoefte te voorzien.

4.1 Bestaand stedelijk gebied

4.1.1 Definitie

In lid twee van artikel 3.1.6. van het Besluit ruimtelijke ordening dient te worden gemotiveerd of de beoogde ontwikkeling plaatsvindt binnen het bestaand stedelijk gebied. In het kader van duurzaam ruimtegebruik wordt de behoefte waarin de ruimtelijke ontwikkeling voorziet bij voorkeur opgevangen in het bestaand stedelijk gebied. Dit kan door op lege plekken de ruimte 'in te vullen', een andere bestemming te geven aan een gebied, door herstructurering van bestaande terreinen of door transformatie van bestaande gebouwen of gebieden.

De definitie van het 'bestaand stedelijk gebied' is vastgelegd in artikel 1.1.1, lid 1 van het Bro en luidt als volgt: *"bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur"*.

De beoordeling of een locatie is gelegen binnen het bestaand stedelijk gebied hangt af de omstandigheden van het geval: enerzijds wordt gekeken naar de specifieke ligging, de feitelijke situatie en de aard van de omgeving. Anderzijds is ook het vigerend planologisch-regime van belang.

4.1.2 Beoordeling

De beoogde ontwikkeling betreft de toevoeging van een stedelijke functie in de vorm van een crematorium op agrarische gronden. Ingevolge jurisprudentie is hierdoor sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling die getoetst moet worden aan de Ladder. Er wordt daarom nagegaan in welke mate er geschikte alternatieve locaties zijn binnen Nederweert die in het binnen het bestaand stedelijk gebied liggen.

4.2 Motiveren uitbreiding bestaand stedelijk gebied

Als een stedelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied plaatsvindt, moet volgens artikel 3.1.6 lid 2 Bro gemotiveerd worden waarom niet binnen bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien. Daarbij spelen de beschikbaarheid en geschiktheid van locaties binnen bestaand stedelijk gebied een rol. In de 'Handreiking Ladder voor duurzame verstedelijking' van het Ministerie van I&W zijn argumenten opgenomen op basis waarvan kan worden gemotiveerd dat binnen bestaand stedelijk gebied geen mogelijkheden zijn voor de nieuwe stedelijke ontwikkeling:

1. kwalitatieve aspecten van de behoefte (denk bijvoorbeeld functies die om bepaalde redenen niet in het bestaand stedelijk gebied passen);
2. andere functies die ter plaatse al aanwezig zijn of volgens ruimtelijk beleid (zoals een structuurvisie) worden beoogd;

3. aanzienlijke investeringen die eerst nodig zijn voor de inbreidingsplaatsen, bijvoorbeeld vanwege milieuaspecten die zich voordoen op inbreidingslocaties.

Al deze argumenten zijn van toepassing op deze casus.

4.2.1 Kwalitatieve aspecten

Milieuzonering

Door de Afdeling is geoordeeld dat milieutechnische en archeologische belemmeringen een rol kunnen spelen voor het afwegen van alternatieve locaties binnen bestaand stedelijk gebied.⁴

In Nederland wordt de VNG-brochure 'Handreiking Bedrijven en milieuzonering' gehanteerd voor het waarborgen van de ruimtelijke scheiding tussen gevoelige functies (zoals woningen) en milieubelastende functies. Een crematorium is conform de VNG-brochure een bedrijf in milieucategorie 3.2. Dit betekent dat in beginsel een richtafstand van 100 meter geldt tussen de activiteit en de gevoelige functies in rustige woonwijken en 50 meter in gemengde gebieden. De maatgevende hinder is geur, maar ook geluid, luchtkwaliteit en verkeershinder zijn belangrijke hinderfactoren.

Daarnaast is het aanleggen van een asbestemmingsterrein voor het verstrooien van de as alleen mogelijk op een groot oppervlak onbebouwd oppervlak. Dit in verband met de grafrust van minimaal 10 jaar en de eisen die daaraan gesteld worden in het kader van het milieu. Dit kan alleen indien er minder dan 90 verstrooiingen per jaar per hectare plaatsvinden. Dit brengt met zich mee dat de locatie van voldoende omvang moet zijn om zowel het crematorium met bijbehorende voorzieningen als het as-bestemmingsterrein te kunnen realiseren. Deze locaties zijn niet voorhanden op inbreidingslocaties en ook niet wenselijk vanwege gezondheidsfactoren. Daarnaast is een belangrijk, kwalitatieve aspect het gewenste karakter van het crematorium met de openheid, ruimte en het contact met landschap en natuur. En de combinatie met functies als strooiveld, gedenkbos en natuurbegraafplaats. Dit kun je niet realiseren in stedelijk gebied.

Een locatie in de kern is hiermee uitgesloten. De enige overgebleven locaties zijn gelegen aan de rand van het bestaand stedelijk gebied of op een bedrijventerrein.

4.2.2 Beschikbaarheid gronden en omgevingskwaliteiten

Crematoria zijn in de regel gesitueerd buiten reguliere woonwijken en centrumgebieden, juist vanwege bovenstaande kwalitatieve en milieuhygiënische redenen. De crematoria in de regio zijn gesitueerd aan de groene rand van de bebouwde kom, of in het buitengebied. Het is ingevolge jurisprudentie niet nodig eerst alle (mogelijke) inbreiding- en transformatiemogelijkheden te bebouwen voordat tot uitbreiding kan worden besloten indien de behoefte groter is dan de in bestaand stedelijk gebied aanwezige mogelijkheden⁵. De locatie-eisen voor de ontwikkeling van een crematorium volgens het concept van de initiatiefnemer zijn als volgt:

1. Respectvolle, sfeervolle, groene en rustige omgeving.
2. Een gebouw (in hoevestijl) van 3.000 m² voor ontvangst, aula, familiekamers, koffiekamers etc. en de ovenruimte.
3. Voldoende ruimte rondom de bebouwing, onder meer vanwege het asbestemmingsterrein en bijzetting-mogelijkheden.

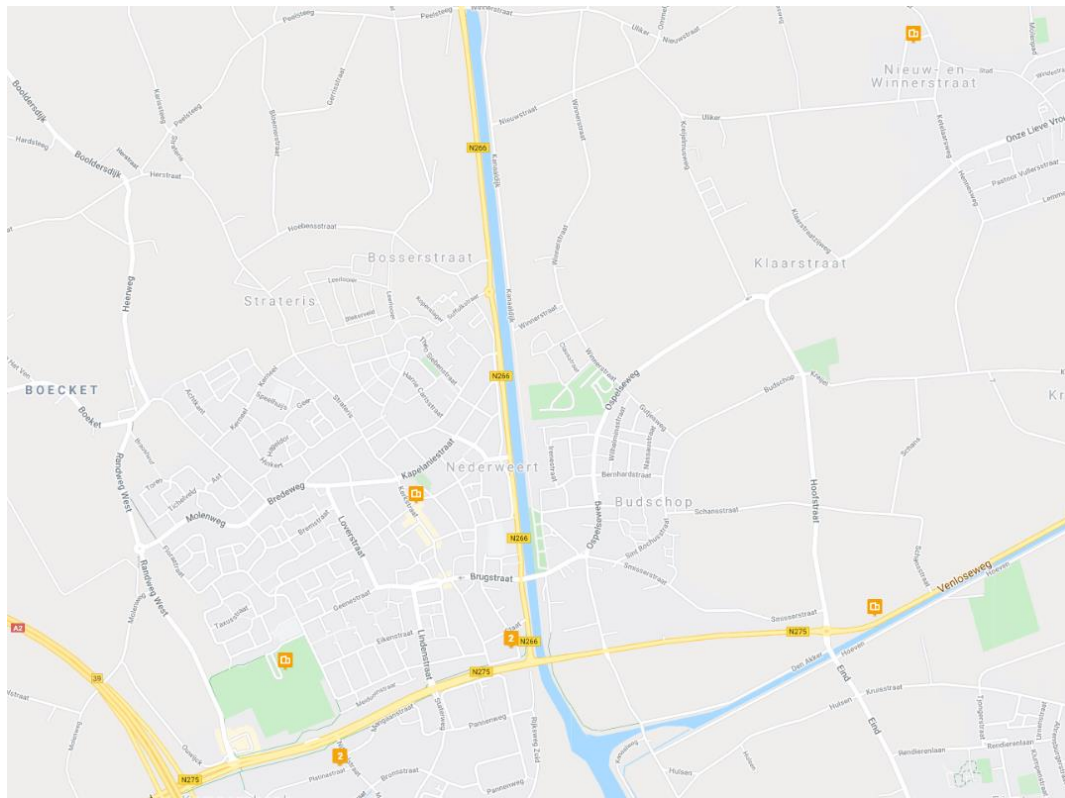
⁴ ABRvS 18 februari 2015; ECLI:NL:RVS:2015:487

⁵ ABRvS 5 februari 2014; ECLI:NL:RVS:2014:307

4. Een locatie waar weinig overlast voor de omgeving te verwachten is.
5. Een goed bereikbare locatie met voldoende parkeermogelijkheid.

Op bedrijventerreinen in Nederweert zijn er alleen kavels op het bedrijventerrein Pannenweg West nog uitgeefbaar. Deze locatie is echter niet geschikt als crematorium, gezien de omgeving van het bedrijventerrein. Er is namelijk geen natuur gelegen in de buurt van het bedrijventerrein. Daarnaast ligt het naast een snelweg, waardoor mogelijk geluidsoverlast kan worden ervaren. Bovendien is Pannenweg West een bedrijventerrein dat goed in de markt ligt. De afgelopen jaren worden structureel kavels uitgegeven.

Er zijn in Nederweert 6 leegstaande panden van voldoende grootte (1.000 m²). Deze zijn weergegeven in figuur 10. Het betreft hier echter bestaande bedrijfshallen en kantoorruimtes die niet geschikt zijn voor het gebruik als een crematorium. De omgeving leent zich daarnaast niet voor een gepast afscheid van overledenen, omdat deze veelal op bedrijventerreinen zijn gelegen of in de buurt van woningen. Er zijn dus geen geschikte alternatieve locaties beschikbaar in Nederweert binnen het bestaand stedelijk gebied.

Figuur 10. Ligging alternatieve locaties (bron: Funda in Business, peildatum 17-8-2020)

4.3 Deelconclusie

Hoewel het perceel aan de Bissebranddijk niet binnen bestaand stedelijk gebied valt, zijn er geen geschikte alternatieven binnen bestaand stedelijk gebied van Nederweert om in de kwantitatieve en kwalitatieve crematiebehoefte te voorzien. De locaties die beschikbaar zijn, liggen op

bedrijventerreinen die niet de juiste sfeer of karakteristieke eigenschappen (natuur, rustiek, stilte) hebben voor een crematorium.

5 Conclusie

In dit onderzoek is nagegaan of de ontwikkeling van een crematorium aan de Bissebranddijk in Nederweert in lijn is met de principes van de Ladder. De onderbouwing van de Ladder vindt plaats aan de hand van onderstaande onderzoeksvraag:

Wat is de crematiebehoefte waarin het beoogde crematorium ter plaatse van de Bissebranddijk te Nederweert voorziet en in hoeverre is de deze behoefte op te vangen binnen het bestaand stedelijk gebied?

- Het verwachte verzorgingsgebied van het crematorium is een afstand van circa 15 kilometer, het relevante marktgebied bedraagt (door overlap van verzorgingsgebieden) 30 kilometer vanaf het plangebied.
- In kwalitatief opzicht voorziet het beoogde crematorium in een duidelijke behoefte aan een rustieke, natuurlijke en sfeervolle omgeving.
- In kwantitatief opzicht is er voldoende marktruimte voor een extra vestiging zonder dat dit leidt tot onaanvaardbare leegstand in zowel het verzorgingsgebied als het marktgebied. Tevens is het gelet op de structurele groei van het crematieaandeel aannemelijk dat de behoefte na 2030 blijft groeien. De capaciteit die wordt toegevoegd met het crematorium aan de Bissebranddijk voorziet derhalve in zowel een kwantitatieve als kwalitatieve behoefte.
- Er worden geen ruimtelijk-economische effecten verwacht. Het crematorium in Heeze binnen het verzorgingsgebied zijn voor een zeer beperkt deel afhankelijk van de vraag uit de omgeving Nederweert. Crematorium Weerterland heeft een ander karakter dan het crematorium aan de Bissebranddijk en is daarmee complementair.
- Hoewel het perceel aan de Bissebranddijk niet binnen bestaand stedelijk gebied valt, zijn er geen geschikte locaties in de gemeente Nederweert die binnen bestaand stedelijk gebied vallen. Inpassing in het bestaand stedelijk gebied wordt namelijk belemmerd door milieutechnische aspecten en de specifieke locatie-eisen van een crematorium. Daarnaast hebben de locaties niet de gewenste kwaliteiten die benodigd zijn voor de sfeer en het karakter van de omgeving voor een crematorium.

Dit leidt tot de conclusie dat de ontwikkeling van het crematorium ter plaatse van de Bissebranddijk in Nederweert voldoet aan de Ladder voor duurzame verstedelijking.

Bijlage 1: Bevolkingsprognose 2020-2030 binnen het marktgebied

Gemeente	Inwoners 2020	Inwoners 2025	Inwoners 2030
Verzorgingsgebied	1.041.373	1.055.903	1.070.066
Asten	16.710	17.103	17.496
Beesel	13.519	13.317	13.015
Bergeijk	15.300	15.464	15.627
Best	5.599	5.637	5.712
Bladel	216	220	222
Cranendonck	20.440	20.739	20.839
Deurne	32.362	33.059	33.756
Echt-Susteren	22.190	21.350	21.000
Eersel	11.006	11.122	11.355
Eindhoven	231.642	244.709	255.004
Geldrop-Mierlo	39.595	38.888	38.989
Gemert-Bakel	25.444	25.943	26.192
Heeze-Leende	15.964	15.964	15.964
Helmond	91.524	94.403	98.076
Horst aan de Maas	24.957	24.780	24.603
Laarbeek	21.956	22.055	22.253
Leudal	35.681	35.081	34.682
Maasgouw	23.716	23.312	23.010
Meierijstad	5.185	5.243	5.300
Nederweert	17.001	17.100	17.100
Nuenen	23.186	23.586	23.986
Oirschot	383	387	387
Peel en Maas	43.311	43.510	43.709
Roerdalen	11.152	10.937	10.775
Roermond	58.209	59.991	61.377
Sittard-Geleen	11.231	11.048	10.987
Someren	19.322	19.917	20.610
Son en Breugel	13.181	13.338	13.338
Valkenswaard	30.910	31.111	31.412
Veldhoven	45.180	45.974	46.769
Venlo	25.022	25.315	25.584
Venray	23.190	22.815	22.440
Waalre	17.247	17.247	17.146
Weert	49.842	49.842	49.643

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. 06 20704204
E. matthijs.hoppener@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2020

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.